

7.8.2026

MMM Kirjaamo

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi metsälain muuttamisesta ja siihen liittyvistä asetuseronnoksista

Maa- ja metsätalousministeriö on pyytänyt ympäristöministeriöltä lausuntoa yllä mainitusta esitysluonnoksesta. Ympäristöministeriö toteaa lausunnossaan seuraavaa.

Eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuu ja siihen liittyvät uudistamisvelvoite (2 a §, 5 § ja 8 §)

Esityksessä ehdotetaan metsälakiin lisättäväksi velvoite laatia metsän uudistamisilmoitus, kun metsänuudistamisen toimenpiteet on tehty. Metsän uudistamisen edellytyksistä ja ilmoituksen tekemisestä olisi huolehdittava myös eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuun yhteydessä.

Pykälässä 2 a eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuu määritellään puunkorjuuksi, joka tehdään alueelle jäljelle jäävän puuston kasvattamisen edistämisen ohella myös uuden taimiaineksen synnyttämistä edistävällä tavalla. Eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatus kuuluu laajempaan jatkuvapeitteisen metsänkasvatuksen kokonaisuuteen. Lainsäädännössä olisi selkeämpää käyttää termiä jatkuva kasvatus, joka on sisällöltään laajempi käsite ja kattaa erilaiset jatkuvan kasvatuksen vaihtoehdot.

5 §:n mukaan säädettäisiin, että kun kasvatushakkuu tehdään eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuuna, käsittelyalueella on huolehdittava metsänuudistumisen edellytyksistä. 8 §:ssä säädettäisiin eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuun osalta velvollisuus huolehtia siitä, että käsittelyalueella on edellytykset taimien syntymiselle metsän uudistumiseksi. Arvioinnin perusteella olisi tarvittaessa myös eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuun yhteydessä raivattava taimikon kasvua haittaavat puut ja pensaat, torjuttava heinittyminen, käsiteltävä maanpinta ja järjesteltävä vesitalous.

Tavoite turvata metsän uudistumisen edellytykset myös jatkuvan kasvatuksen käsittelyssä on hyvä, mutta esitys jää epämääräiseksi sen suhteen, millä arviointimenetelmällä metsänuudistumisen edellytysten riittävyys todetaan tai millaista dokumentointia velvoitteen täyttämistä edellytetään. Näin ollen säädöksen toteutumisen valvonta on haasteellista. Varsinaisessa jatkuvan metsän kasvatuksen metsässä ei myöskään ole tarvetta maan pinnan käsittelylle, vaan sitä pyritään välttämään, jotta esimerkiksi puiden juuristo ei vaurioidu.

Metsän uudistamisilmoitus (14 a § ja 23 a §)

Hallituksen esitysluonnoksessa ehdotetaan, että metsänuudistamisesta olisi jatkossa tehtävä ilmoitus Suomen metsäkeskukselle. Ilmoituksessa kerrottaisiin mm. käytetystä viljelyaineistosta ja toimenpiteistä. Ilmoitus koskisi sekä avohakkuun jälkeistä uudistamista että eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuuta.

Tasaikäisinten metsien kasvatuksen osalta velvoite tehdä metsän uudistamisilmoitus voi nopeuttaa toimenpiteiden käynnistämistä ja auttaa kohdistamaan uudistamisen valvonnan kustannustehokkaammin kohteille, joista ilmoitusta ei määrääjassa ole tehty. Eri-ikäisrakenteisten metsien osalta uudistumisilmoitus on ongelmallinen. Metsänomistajalle voi olla vaikeaa arvioida taimettumisen edellytyksiä eri-ikäisrakenteisten hakkuiden yhteydessä. Ilmoitus tehtäisiin vasta hakkuiden jälkeen, mutta arviointi tulisi tehdä kuitenkin ennen hakkuita. Jos kuitenkin käy niin, että taimettumista ei synny, on epäselvää, mikä on seuraus.

Lisäksi on vaara, että ilmoitusvelvollisuuden lisäämien lakiin johtaa jaksollinen kasvatuksen aseman vahvistumiseen luontaisen uudistamisen ja jatkuvan kasvatuksen kustannuksella, jos uudistumisilmoitukset koetaan epäselkeiksi ja hallinnolliselta taakaltaan raskaiksi. Jatkuva kasvatusta olisi kuitenkin etenkin turvemailla ilmastollisesti ja vesiensuojelun kannalta sopivilla kasvupaikoilla parempi vaihtoehto kuin tasaikäiskasvatus. Vaikutuksia eri-ikäisrakenteisen metsänhoidon kannattavuuteen ja houkuttelevuuteen tulisi esityksen perusteluissa tarkastella kattavasti.

Valtioneuvoston asetuksen 8 a § Metsän uudistumisen edellytykset eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuun yhteydessä

Asetusluonnoksen mukaan eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuun yhteydessä käsittelyalueella on oltava puuston, maaperän ja pintakasvillisuuden perusteella ennalta arvioiden riittävät edellytykset hyväksyttävien taimien syntymiselle. Luonnoksessa ei kuitenkaan kuvata seikkoja, joiden perusteella eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuun uudistumisen edellytyksiä arvioidaan. Tulisi tehdä tarkempaa kriteeristön määrittelyä uudistumisen edellytyksille, jotta pykälä ei jäisi lainvalvonnan näkökulmasta liian tulkinnanvaraiseksi.

Ylijohtajan sijainen, Ympäristöneuvos

Päivi Gummerus-Rautiainen

Ympäristöneuvos

Maarit Loiskekoski

VN/17651/2025-YM-45

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: